Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

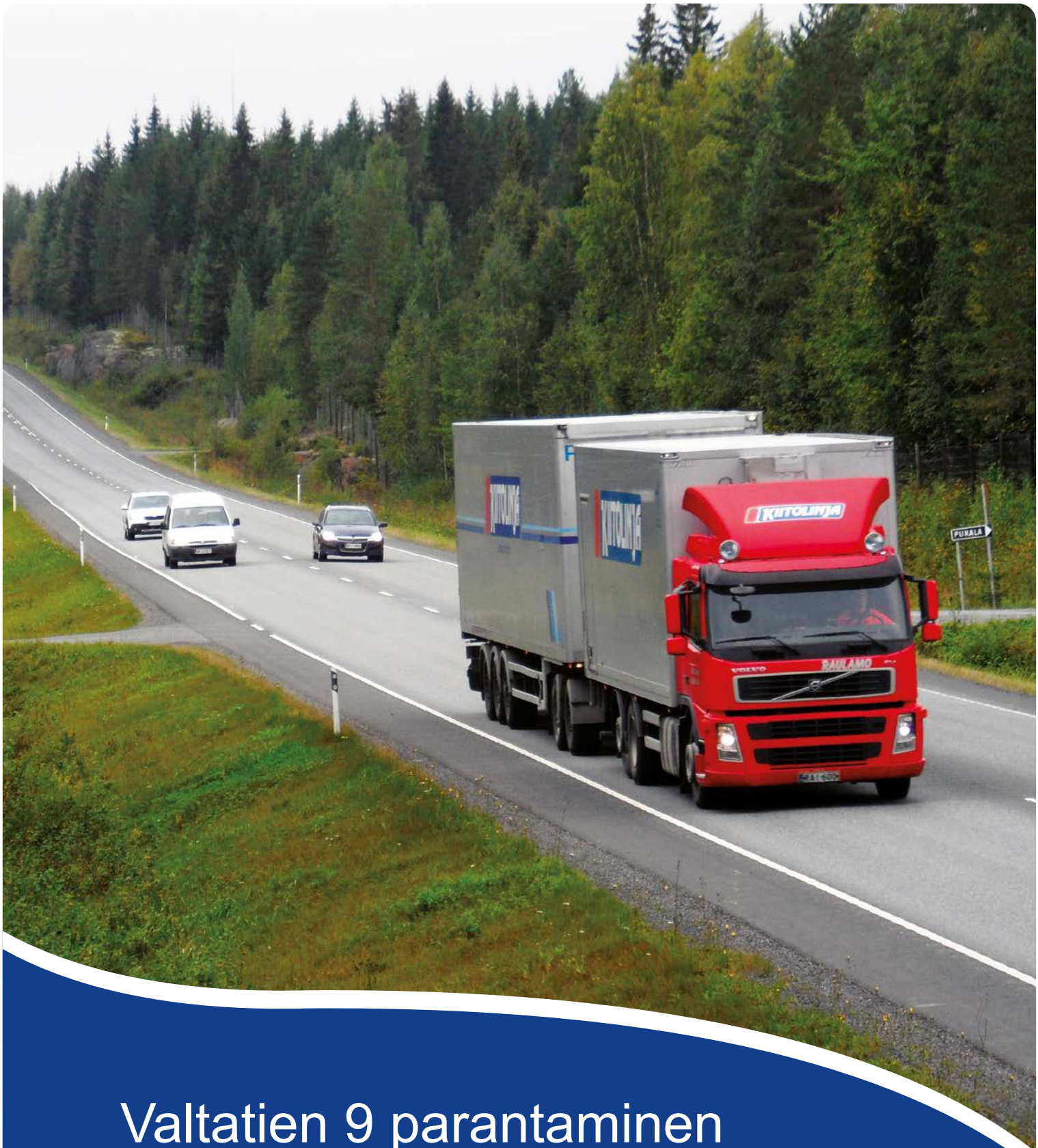

Valtatien 9 parantaminen välillä Yliskylä-Oritupa

Orivesi

Nykytilanne ja ongelma-analyysi

Liikenne

Tiesuunnitelma on osa valtatien 9 Turku-Jyväskylä yhteysvälin kehittämistä. Valtatie 9 on yksi Suomen tärkeimmistä päätieyhteyksistä ja osa kansainvälistä TEN-tieverkkoa (E63). Tien vaikutusalueella on yli 1,2 miljoonaa asukasta ja se on maan tärkein valtakunnallisia keskuksia yhdistävä poikittaisyhteys Länsi- ja Itä-Suomen välillä.

Yhteydellä on keskeinen merkitys henkilöliikenteen lisäksi teollisuuden kuljetuksille ja joukkoliikenteelle. Valtatie 9 ei täytä Tampereen ja Oriveden välillä Tampereen pääteille asetettuja tavoitteita. Puutteita on liikenteen sujuvuudessa ja turvallisuudessa sekä tien laatutasossa.

Vt9 kuuluu maanteiden pääväyliin ja palvelutasoluokkaan I. Palvelutasoluokassa 1 on turvattava pitkämatkaisen liikenteen hyvä ja tasainen matkanopeus, valtatien nopeusrajoituksen on oltava vähintään 80 km/h, tason I pääväylillä on oltava turvallisia ohitusmahdollisuuksia säännöllisin välein ja liittymien määrän on oltava rajoitettua. Lisäksi liittymien on oltava sellaisia, että ne eivät merkittävästi haittaa pääsuunnan liikennettä.

Valtatien 9 liikennemäärä on suunnittelualueella noin 10900 ajon/vrk (KVL2018). Raskaan liikenteen osuus on noin 1390 ajon/vrk eli noin 13%. Ohitusmahdollisuudet ovat rajalliset suuren liikennemäärän vuoksi. Liikenne-ennusteen mukaan liikennemäärä kasvaa vuoteen 2040 mennessä suunnittelualueella 15300 ajon/vrk:ssa.Nykytilanteessa tehdään jo vaarallisia ohituksia. Liikennemäärän kasvaessa valtatie ruuhkautuu entisestään myös perinteisten aamu- ja iltapäivä huippujen lisäksi. Tällöin ohitusmahdollisuudet huononevat entisestään.

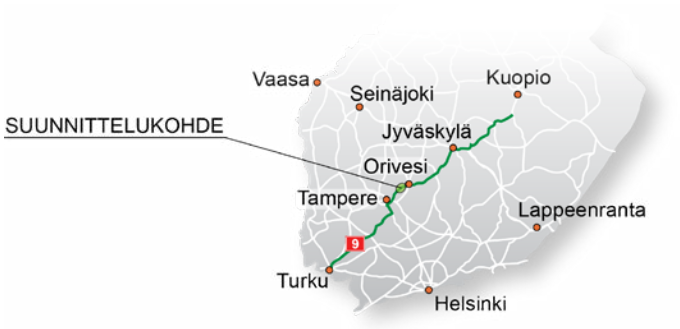

Liikenneturvallisuus

Viimeisen 5 vuoden (2014-2018) aikana poliisin tietoon tulleita onnettomuuksia suunnittelualueella on tapahtunut 34, joista henkilövahinkoihin on johtanut 6 kpl ja yksi onnettomuus on johtanut kuolemaan.

Valtatien liikennemäärä on suuri ja se aiheuttaa ruuhkautumista huipputuntien aikana. Liikenteen lisääntyessä ruuhkat vain lisääntyvät ja ohitusmahdollisuudet huononevat. Yksityistieliittymien määrä on suuri ja se on liikenneturvallisuuden kannalta ongelmallista. Kääntyvä liikenne aiheuttaa haittaa pääsuunnan liikennevirralle. Lisäksi valtatieltä puuttuu yhtenäinen valaistus.

Alueen maankäyttö

Valtatien 9 varrella ei ole juurikaan asutusta. Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsee muutamia pieniä järviä, joiden rannoilla on loma-asutusta.

Pukalassa sijaitsee retkeilyalue, mutta virallisesti Pukalaan kuljetaan mt 3381 kautta.

Suunnittelualueen loppupäässä sijaitsee Oritupa niminen liikenneasema.

Muilta osin maankäyttö tiealueen ympäristössä on metsätalousaluetta ja maa-aineksen ottoalueita.

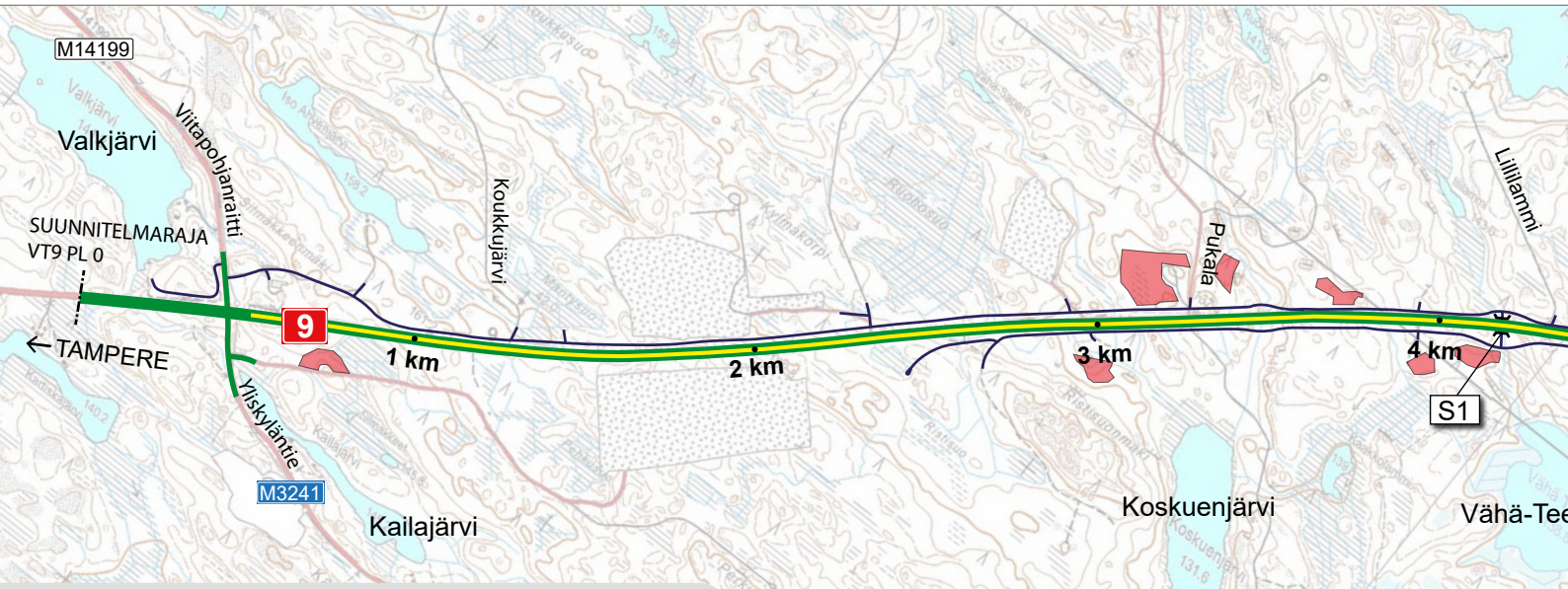

Kustannusarvio

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 10,86 M€ (maku 117 4/2019 2010 = 100).

Tiesuunnitelma

Valtatielle 9 välille Yliskylä-Oritupa rakennetaan ohituskaistat. Hanke sisältää seuraavat toimenpiteet:

- Rakennetaan 2+2 keskikaiteellista ohituskaistaa noin 3,0 km. Poikkileikkaus on nelikaistainen keskikaiteellinen valtatie. Tien mitoitusnopeus on 100 km/h. Valtatien levitys tapahtuu pääsääntöisesti nykyisen tien pohjoispuolelle.
- Yliskyläntien ja Viitapohjanraitin liittymään rakennetaan vasemmalle ja oikealle kääntymiskaistat molempiin suuntiin.
- Yliskyläntien linjausta ja tasausta liittymässä parannetaan.
- Orituvan Tampereen puoleiseen liittymään lisätään vasemmalle kääntymiskaista. Oriveden puoleisen liittymän nykyistä oikealle kääntymiskaistaa parannetaan.
- Valtatieltä katkaistaan kaikki liittymät ohituskaistaosuudelta ja niille rakennetaan korvaavat rinnakkaisyhteydet.
- Viitapohjanraitin ja Orituvan välille rakennetaan rinnakkainen yksityistie, jonka leveys on 6,0 m.
- Rakennetaan yksi uusi silta, S1 Vähä-Teerijärven alikulkukäytävä. Silta toimii sekä kevyen liikenteen virkistysreittinä että pieneläinten alikulkuna.
- Koko suunnitteluosuus valaistaan.
- Riista-aitaa uusitaan tarvittavilta osin.
- Nykyiselle ajoradalle lisätään kaide ajoradan reunaan siltä osin kuin nykyinen kallioleikkaus ei täytä turvaetäisyys vaatimuksia.
- Suunnitelmassa on esitetty vähäisiä pohjanvahvistus toimenpiteitä.

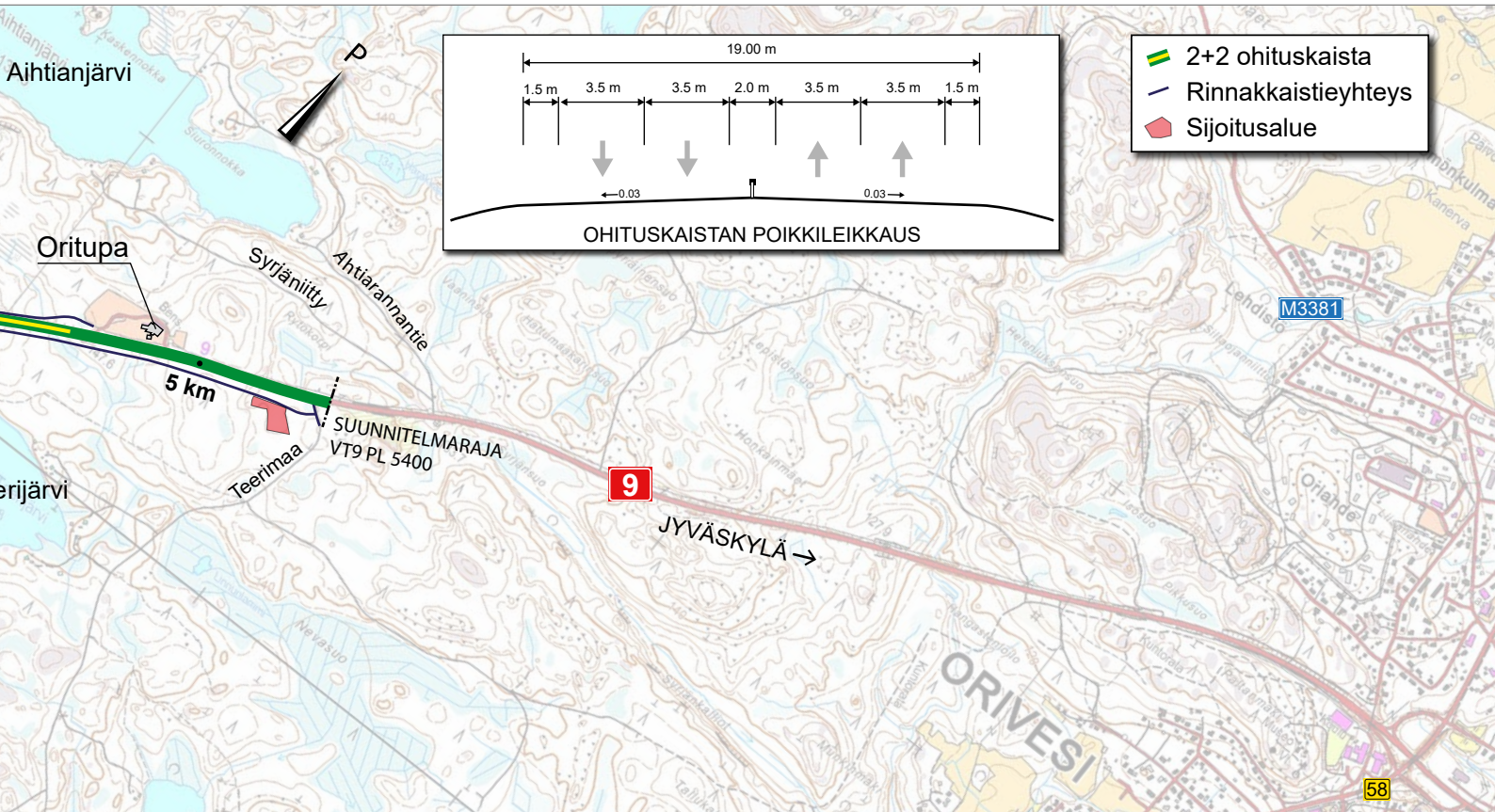

Vaikutukset

Liikenne

Suunnitellut toimenpiteet parantavat liikenneturvallisuutta merkittävästi. Keskikaiteellinen ohituskaista vähentää kohtaamisonnettomuuksia. Riista-aidat vähentävät riistaeläinonnettomuutta. Valaistuksen lisääminen vähentää onnettomuuksia.

Liittymien poistaminen valtatieltä vähentää liikenneonnettomuuksia. Mutta toisaalta aiheuttaa kiertohaitta maatalousliikenteelle lisääntyvien yksityisteiden kautta.

Liikenteen sujuvuus paranee. Ohituskaistat parantavat ohitusmahdollisuuksia ja parantavat liikenteen sujuvuutta. Työmatkaliikenteen sujuvuus paranee. Elinkeinoelämän kuljetusvarmuus ja kuljetusten tehokkuus parantuu.

Maankäyttö

Suunnitelma ei estä maankäytön kehitystä vaan palvelee sen kehittymistä alueella.

Ilmanlaatu

Tien parantamisen vaikutus päästömääriin on vähäinen.

Luonto, kasvillisuus ja eläimistö

S1 Vähä Teerijärven alikulkukäytävän rakentaminen mahdollistaa pieneläinten kulkemista valtatien molemmille puolille. Samoin alueen ihmiset pääsevät kulkemaan valtatien alitse tien molemmille puolille.

Valtatiellä on nykyään jo estevaikutusta, koska valtatiellä on riista-aidat. Riista-aidat ovat jo siirtäneet hirvieläinten ylityspaikat riista-aitojen päihin.

Liito-oravien kulkuyhteyksien toimivuutta parannetaan istuttamalla ylityskohtaan, tielinjauksen molemmin puolin, pitkiä puita tai pystyttämällä hyppytolppia. Myös olemassa olevaa puustoa säilytetään ylityskohdissa mahdollisimman paljon.

Vesistö

Valtatien parantaminen ei aiheuta merkittäviä haittoja vesistöjen laadulle ja käyttökelpoisuudelle. Pysyvien laskeutusaltaiden rakentaminen ei ole vedenlaadun kannalta tarpeellista.

Maisema, taajamakuva ja kulttuuriarvot

Suurin vaikutus tiemaisemaan on rinnakkaisteiden rakentamisella. Toimenpide leventää metsäaluetta halkovaa, puutonta tiekäytävää. Säästämällä välialueen kasvillisuutta mahdollisuuksien mukaan lievennetään rakentamisen vaikutuksia. Metsäisellä jaksolla ei ole muita erityisiä maisemallisia arvoja.

Tärinävaikutus

Ohituskaistat sijoittuvat pääasiassa kitkamaa-alueille, joten ohituskaistojen rakentamisen tärinävaikutus ympäristöön on vähäinen. Suunnittelualueella sijaitsevat pehmeiköt eivät sijoitu asutuksen välittömään läheisyyteen.

Elinolot ja viihtyvyys

Valtatiellä estevaikutus kasvaa ohituskaistojen kohdilla kun valtatielle rakennetaan keskikaiteella varustetut ohituskaistat. Tällöin joudutaan valtatieltä poistamaan yksityistie- ja maatalousliittymiä ja uudet järjestelyt aiheuttavat kiertohaittaa. S1 Vähä Teerijärven alikulkukäytävä vähentää kevyen liikenteen estevaikutusta.

Lisätietoja hankkeesta saatavilla:

Pirkanmaan ELY-keskus
Projektipäällikkö Heikki Koski
Yliopistonkatu 38
PL 297, 33101 Tampere
puh. 0295 036 251
heikki.koski@ely-keskus.fi

Oriveden kaupunki
Tekninen johtaja Antti Jortikka
Keskustie 23
PL 7, 35301 Orivesi
puh. 040 1339 247
antti.jortikka@orivesi.fi